■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: سید علیرضا شریفی ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ۳۶۳۷-ISSN۱۷۳۵
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۲۳۰۰۴۰۳۲
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

شنبه ۲۲ تیر ۱۳۹۸ | ۱۰ ذی‌القعده ۱۴۴۰ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۴۲۹ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Saturday - 2019 July 13

حدیث روز: بحارالانوار

امام رضا(ع): هر که در مجلسی بنشیند که در آن یاد ما (اهل بیت) زنده می‌شود، قلبش، در روزی که قلب‌ها می‌میرند، نمی‌میرد.

پلک احساس: حافظ

صبر است مرا چاره هجران تو لیکن
چون صبر توان کرد که مقدور نماندست

امروز در تاریخ:

- شکست سپاه "محمدعلی شاه" به فرماندهی "کلنل لیاخوف" از مشروطه‌طلبان (۱۲۸۸ ش)
- تیرباران ۱۴ تن از افسران ایران توسط قشون انگلیس (۱۲۹۷ ش)
- در قتل عام کاخ سلطنتی مراکش ۲۸۶ نفر کشته و مجروح شدند. سپهبد حجت، مشاور نظامی ایرانی پادشاه مراکش به شدت مجروح شد. (۱۳۵۰ ش)
- ضد حمله ایران علیه عراق موسوم به عملیات رمضان - کربلای ۴ در بغداد (۱۳۶۱ ش)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۳/۱۰ | غروب آفتاب: ۲۰/۲۲
اذان مغرب: ۲۰/۴۲ | نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۱۹
اذان صبح (فردا): ۴/۱۶ | طلوع خورشید (فردا): ۵/۵۹

پیش‌بینی آب و هوا یکشنبه

تهران	اراک	بندرعباس	اردبیل	بوشهر	ارومیه	بیرجند	اصفهان
۲۹ / ۱۹	۳۷ / ۱۹	۳۸ / ۲۹	۳۵ / ۱۵	۳۷ / ۲۸	۳۵ / ۱۷	۳۹ / ۲۳	۴۰ / ۲۶

حکمت ۷۱: نهج‌البلاغه

- چون عقل کامل گردد، سخن اندک شود.

کشف ساختاری عجیب در اطراف یک سیاهچاله

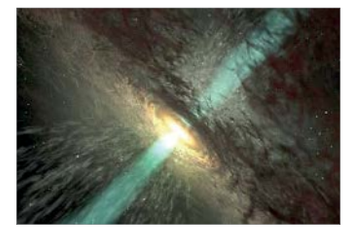

ستاره‌شناسان به تازگی ساختاری را در اطراف یک سیاهچاله کشف کردند که پیش از این وجود آن غیرممکن بود.

به گزارش فارس، ستاره‌شناسان با استفاده از تلسکوپ فضایی هابل ساختارهایی را در اطراف یک سیاهچاله کشف کردند که وجود آن را غیرممکن می‌دانستند.

براساس گزارش «نیواطلس»، این سیاهچاله کوچک دارای یک دیسک شناور از موادی است که به دور آن می‌چرخند و این دیسک نور را به سمت خود می‌کشد.

البته پیش از این تصور می‌شد که چرخیدن مواد به دور یک سیاهچاله تنها در سیاهچاله‌هایی با حجم بزرگ رخ می‌دهد؛ اما کشف جدید ستاره‌شناسان این تصور را باطل اعلام کرد.

گفتنی است؛ معمولا مواد کافی در اطراف سیاهچاله‌های کوچک وجود ندارد تا آنها را به درون خود بکشند؛ به همین دلیل این سیاهچاله‌ها کوچک باقی می‌مانند و در اطراف آنها دیسکی وجود ندارد.

مرگ دروازه‌بان بعد از مهار پنالتی

دروازه‌بان جوانی در فوتبال آرژانتین بعد از مهار ضربه پنالتی درگذشت.

به گزارش جام جم آنلاین، رامون اسماعیل کورونل سرنوشت غم‌انگیزی یافت. دروازه‌بان ۱۷ ساله که برای تیمش مقابل هواداران ضربه پنالتی تیم رقیب را مهار کرد، ناگهان نقش بر زمین و دچار حمله قلبی شد. وی به سرعت با کمک مسئولان تیم با خودروی معمولی و نه آمبولانس به بیمارستان انتقال یافت. اما در راه انتقال به بیمارستان جان خود را از دست داد. هرچند که پزشکان تلاش کردند او را به زندگی بازگردانند. این اتفاق در روز سه‌شنبه و مقارن ساعت ۲۱ در دهکده‌ای در نزدیکی شهر رنکونکوئیسا رخ داد.

کشف موهای ۳۰۰۰ ساله ۳ مومیایی

سه مومیایی توسط یک تیم متخصص در روسیه مورد مطالعه قرار گرفتند و در بررسی آنها موهای مومیایی‌ها کشف شد.

به گزارش فارس، دانشمندان می‌گویند این اتفاق عجیبی است و باوجود این‌که آنها ۳۰۰۰ سال پیش زندگی می‌کردند، اما موهایشان سالم است. موهای کشف شده در موسسه کورچاتوف در مسکو تجزیه و تحلیل شد تا دانشمندان راز سلامت آنها را پس از این همه سال دریابند.

به گفته دانشمندان روسی، استفاده از چربی گوشت گاو، روغن کرچک، موم زنبور عسل و روغن پسته از جمله مواردی است که به حفظ سلامت موهای مومیایی‌های کشف شده کمک کرده است.

روایتی از شفای دختر روستایی در حرم امام رضا(ع)

با همین پای پیاده...

علیرضا رأفتی
نویسنده

- بذار من از چرخای جلوش بلند کنم تو هل بده... هل بده!
- این جوری که نمی‌شه. توی گل گیر کرده. شیب خیلی زیاده... هنوز خیلی راه مونده تا خونه... نمی‌رسیم.
- نگه دار! با این ویلچر نمی‌تونیم ببریمش بالا. باید کولش کنم. زنگ بزن به بهزیستی بیان ویلچرشون رو ببرن. تشکر کن. بگو به کارمون نیومد... بابا بیا بغل من.

دخترش را از روی ویلچر بلند کرد و گذاشت روی دوشش. آج‌های درشت چکمه‌هایش تا لبه توی گل فرو می‌رفتند و در می‌آمدند. به خانه که رسید سمانه را خواباند روی رختخواب همیشه پهن‌ش و خودش تکیه داد به پشتی کنار دیوار. کلاه نمدی‌اش را درآورد و گذاشت روی زانوی گره‌کرده‌اش. با یک دست عرق پیشانی‌اش را پاک می‌کرد و با دست دیگر پاهای سمانه را نوازش می‌کرد.

پاهای سمانه را نوازش می‌کرد و ته دل‌ش قربان صدقه‌اش می‌رفت. ماشاءا... هزار ماشاءا...، چشم حسود کور برای خودش خانمی شده. اصلا بهتر که نمی‌تواند حرف بزند و راه برود. و الا باید چند سال دیگر می‌فرستادمش خانه شوهر. با این وضعش شاید بیشتر پیشم بماند، یا شاید بختم خوش باشد و همیشه کنج خانه مونس دلم بشود. اما دلم واپس مادرش است. پیش‌ترها که کوچک‌تر بود مادرش می‌توانست بغلش کند و این‌ور و آن‌ور ببرد.

اما حالا که هزار ماشاءا... ۱۱ ساله شده و جثه‌ای به هم زده و مادرش هم دیگر پا به سن می‌گذارد در توانش نیست که هر روز سمانه را به کول ببندد و این تپه را بالا و پایین کند. کاش دست‌کم پولی دستم بود که خانه‌ای در وسط روستا برای‌شان می‌ساختم که لااقل مجبور نباشند این شیب را بالا و پایین کنند. نهایت کاری که می‌شد کرد همین ویلچر بهزیستی بود که آن هم از پس این مسیر برنمی‌آید. حالا من ماندم و سمانه و دیسک کمر مادرش که دکترها می‌گویند وضع خوبی ندارد.

پاهای سمانه را نوازش می‌کرد که چشمش سنگین شد و همان نشسته خوابش برد تا قبل از خروس‌خوان صبح گوسفندهای مردم را در دشت‌های فاروج چوپانی کند. سمانه هشت ماهه بود که تشنج کرد و قدرت تکلم و راه رفتنش را از دست داد.

پدرش با همان مزد چوپانی که نهایت زورش به سیر کردن سفره خانه هم نمی‌رسید هر رقم دوا و دکتری که امکانش بود را امتحان کرد. از فاروج به مشهد، از مشهد به تهران. اما همه امیدشان را از سمانه برداشتند. پدرش هم که این را دید همان موقع مدارک پزشکی‌اش را پاره و سمانه را خانه‌نشین کرد.

البته آدم است و امیدش. امیدش را از همه جا بریده بود اما قطع امید از یک نفر نشدنی بود. هرسال چند روز قبل از شهادت امام رضا با اهالی روستا کفش و کلاه می‌کردند و با پای پیاده می‌زدند به دل جاده و بیابان تا شب شهادت به زیارت برسند. شاید اگر کسی در جاده مشهد از پنجره ماشین چند صد میلیونی‌اش جماعت پیاده روستایی را می‌دید که با سر و روی خاکی به خط می‌روند، در باورش نمی‌گنجید که این کاروان به دیدن سلطان می‌رود.

اما هر سال ضریح طلایی و نقره‌ای حضرت سلطان مردم روستایی را جوری در آغوش می‌کشید که گویی برادرانش بودند. ۹ سال بود که سمانه را روی کولش پیاده از فاروج تا مشهد می‌برد و برمی‌گرداند و این اصلا شبیه روزهایی که سمانه را روی کولش به مطب دکتر می‌برد و می‌آورد نبود. آن روزها می‌رفت و می‌آمد و امیدش می‌شکست و این سال‌ها می‌برد و می‌آورد و امیدش بیشتر می‌شد. چهره گندمگون آفتاب سوخته‌اش با ریش‌های تنک نورسته زیر آفتاب چروک می‌شد و عرق از نوک دماغش به زمین می‌ریخت و قدم برمی‌داشت.

گاهی هم با سمانه که روی کولش بود چیزی دم می‌گرفت و قربان صدقه‌اش می‌رفت. سمانه که نمی‌توانست جواب دهد اما همین که می‌شنید کافی بود تا مرد قوت بگیرد و قدم بردارد. حکمت عجیبی بود.

هر بار با ناامیدی مسیر را می‌رفت و وقتی راه را برمی‌گشت سراسر امید بود. با این که سمانه همان سمانه بود و پاها و زبانش همان. اما انگار حرف زدن با حضرت سلطان آرامش می‌کرد و امید می‌داد.

و من هنوز تکیه داده‌ام به دیوار فیروزه‌ای صحن گوهرشاد و به گنبد طلایی نگاه می‌کنم و حرف‌های پیرمرد را جرعه جرعه می‌نوشم. پیرمرد اهل روستای سمانه است و می‌گوید قوم و خویش‌شان است. راستش سر شب همین گوشه گرم افکار خودم بودم که صدای نقاره رشته‌افکارم را پاره کرد.

پیرمرد کناری‌ام زد به پهلویم که خبر داری چرا نقاره می‌زنند؟ گفتم نه؛ نشست به صحبت که این سمانه از اهالی روستای ماست. چند سال است که رو کول پدرش در سفر پیاده به مشهد همراهی‌مان می‌کند.

پارسال که شب شهادت آمدیم حرم. سمانه را پدرش برد دور ضریح تبرک کرد و آورد کنار پنجره فولاد و خواباند کنار دست مادربزرگ‌ش. چیزی نگذشت که دیدیم سر و صدا و شوری به پا شد. خودم را رساندم، دیدم سمانه روی پای خودش دارد راه می‌رود.

سمانه شب شهادت امام رضا کنار پنجره فولاد شفا گرفت. یک سال بردند و آوردند تا دکترهای دارالشفا صحت ماجرا را تأیید کنند و حالا دارند برایش نقاره می‌زنند.

پیرمرد ریز می‌خندید و می‌گفت سمانه شفا گرفت ولی پدر و خانواده‌اش هنوز گرفتار این حرم و این حضرتند. هنوز پای پیاده شب شهادت از فاروج می‌آیند مشهد؛ صدای نقاره افتاده بود. صدای پیرمرد هم. دیگر انگار داشت زیرلب با خودش صحبت می‌کرد. مخاطبش من نبودم. شماره کفشداری‌ام را از جیبم درآورده بودم و روی سنگ‌های صحن با یک دست قل می‌دادم و با دست دیگر می‌گرفتم. بعد با آن دست قل می‌دادم با این دست می‌گرفتم. بعد با این دست قل می‌دادم و... قطره اشکم آرام غلتید و افتاد روی سنگ سفید کف صحن. با خودم فکر می‌کردم چرا برای من نقاره نمی‌زنند؟ من هم هربار مریض می‌آیم اینجا و شفا گرفته می‌روم. باید بروم به خادم‌ها بگویم من هربار شفا می‌گیرم و شما نمی‌بینید. به گنبد نگاه کردم: دمت گرم که هربار نمی‌گذاری کسی بفهمد مریض بودم و شفا گرفتم.

یکی بود یکی نبود

خودروهای خودرانی که میلیاردها مایل رانندگی کرده‌اند

اتومبیل‌های خودران شرکت Waymo بیش از ۱۰ میلیارد مایل در دنیای مجازی رانندگی کرده‌اند.

به گزارش فارس به نقل از انگجت، براساس اخبار منتشر شده، ۱۰ میلیون مایل از این ۱۰ میلیارد مایل رانندگی شده در دنیای واقعی بوده است.

شرکت Waymo گفته، رانندگی در دنیای مجازی به دلیل تست فناوری‌های به کاررفته در خودروهای خودران این شرکت بوده است.

تست شبیه سازی Waymo به کاربران این امکان را می‌دهد که تغییراتی در سناریوهای رانندگی واقعی ایجاد کنند یا هر زمان که بخواهند آنها را کاملا جدید کنند و این فناوری از خطرهای احتمالی مانند بروز تصادف جلوگیری می‌کند.

عکس: ایرنا

جشنواره بازی های بومی - محلی و مجسمه های شنی با حضور شهروندان و گردشگران / آستارا

کشف سوراخ در جمجمه‌های باستانی

باستان‌شناسان در حال پژوهش روی دو جمجمه ۴ هزار ساله هستند که در هر کدام از آنها ۲ سوراخ ایجاد شده است.

به گزارش فارس، به نقل از دیلی‌میل، جراحان مغز باستان، دو سوراخ روی جمجمه‌های دو نفر از جنگجویان ایجاد کرده‌اند. باستان‌شناسان کنونی احتمال می‌دهند که این اقدام به منظور کاهش درد صورت گرفته باشد؛ به گفته باستان شناسان ممکن است سوراخ‌های ایجاد شده به عنوان بخشی از «جراحی مغز» به منظور کاهش درد یا به عنوان بخشی از یک مراسم به انسان‌ها تحمیل شده باشد. این جمجمه‌ها حداقل ۴ هزار سال قدمت دارند؛ سرگئی، یک محقق در موسسه باستان شناسی و قوم‌شناسی نووسیبیرسک می‌گوید: این جمجمه‌ها در یک محدوده تیراندازی استالینیستی در ناحیه Transnistria مولداوی در شرق اروپا یافت شده است.

طرح ساخت مغز مصنوعی کلید می‌خورد

یک دانشگاه چینی برای توسعه طرح بلوبرین با تیمی از محققان سوئیسی قراردادی را امضا کرد.

به گزارش فارس به نقل از شینهوا، یک دانشگاه چینی برای توسعه پروژه بلو برین با تیمی از محققان سوئیسی قراردادی امضاء کرد. طرح بلو برین، به معنی مغز آبی در تلاش است مغز مصنوعی ایجاد و علم جهان را متحول کند؛ در این طرح از مهندسی معکوس مغز پستانداران تا سطح مولکولی استفاده می‌شود.

محققان چینی در تلاش هستند با کمک دانشمندان سوئیسی تحقیقات علمی خود را برای ایجاد مغز مصنوعی آغاز کنند.

دانشگاه جنوب شرقی نانجینگ و تیم اروپایی، پایگاه داده‌ای از اعصاب جمجمه‌ای را که برای تحقیق در مورد نورون‌های مغز و توسعه پزشکی در نظر گرفته شده است، ایجاد می‌کنند. سین هیل، عضو پروژه مغز آبی می‌گوید: دانشگاه جنوب شرقی، نخستین موسسه دانشگاهی چین است که سوئیس با آن همکاری می‌کند.

ارتباط قند آبمیوه با خطر ابتلا به سرطان

نتایج یک تحقیق نشان می‌دهد که قند موجود در آبمیوه با خطر ابتلا به سرطان مرتبط است.

به گزارش ایسنا، بررسی‌ها حاکی از آن است مصرف میزان قابل توجهی از آبمیوه می‌تواند خطر ابتلا به سرطان را افزایش دهد. همچنین پیش از این محققان به ارتباط بین مصرف هر نوع نوشیدنی حاوی قند و احتمال ابتلا به این بیماری پی برده بودند. در این مطالعه محققان فرانسوی به ارتباط خاص بین قند و سرطان دست پیدا کردند. نوشیدنی‌های حاوی قند از جمله نوشابه و نوشیدنی‌های انرژی‌زا با چاقی در ارتباط هستند که خود عامل موثر در بروز بیماری سرطان است، هرچند در این بررسی محققان فرانسوی اظهار داشتند دلایل دیگری وجود دارد که نشان می‌دهد قند در خطر ابتلا به سرطان نقش دارد.

کشف مهره شطرنج عتیقه

در دهه ۱۹۶۰ یک عتیقه‌فروش اسکاتلندی یک مهره شطرنج عاجی به قیمت شش دلار خرید. این مهره گم شد و حالا که دوباره پیدا شده، ۱.۳ میلیون دلار ارزش دارد! خانه حراجی ساتبی ادعا می‌کند که این مهره «لوئیس واردر» است، یکی از مهره‌های شطرنجی که در سال ۱۸۳۱ در جزیره لوئیس اسکاتلند کشف شد.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، این مهره‌ها در ترونده‌هایم نروژ در قرن دوازدهم یا سیزدهم حکاکی شده و بعد به جزیره لوئیس آورده شدند. ۹۳ تا از این مهره‌ها در سال ۱۹۳۱ کشف شدند.

این مهره همان عملکردی را دارد که مهره رخ در شطرنج‌های امروزی دارد. این مهره خاص در سال ۱۹۶۴ به یک عتیقه‌فروش فروخته شد و او هم آن را به دخترش هدیه داد. دخترک مهره را در کشوی خود پنهان کرد و کم کم فراموشش کرد. تا همین اواخر که خانواده دختر مهره را پیدا کردند و به کارشناسان نشان دادند و متوجه شدند احتمالا ۱.۳ میلیون دلار در حراجی ساتبی فروخته خواهد شد.